EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON,

23. oktoober 2012,

tähelepanekutega, mis on Euroopa Toiduohutusameti 2010. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa

EUROOPA PARLAMENT,

— võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti 2010. aasta lõplikku raamatupidamise aastaaruannet,

— võttes arvesse kontrollikoja aruannet Euroopa Toiduohutusameti eelarveaasta 2010 raamatupidamise aastaaruande kohta koos ameti vastustega ([1]),

— võttes arvesse nõukogu 21. veebruari 2012. aasta soovitust (06083/2012 – C7-0051/2012),

— võttes arvesse oma 10. mai 2012. aasta otsust ([2]), millega lükati edasi Euroopa Toiduohutusameti 2010. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmine, selle juurde kuuluvat resolutsiooni ja Euroopa Toiduohutusameti tegevdirektori vastuseid,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 319,

— võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust ([3]), eriti selle artiklit 185,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 178/2002 ([4]), millega asutatakse Euroopa Toiduohutusamet, eriti selle artiklit 44,

— võttes arvesse komisjoni 19. novembri 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 raamfinantsmääruse kohta asutustele, millele viidatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 185 ([5]), eriti selle artiklit 94,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2012. aasta juunis kokku lepitud ühisavaldust detsentraliseeritud asutuste kohta ning sellele lisatud ühist lähenemisviisi, mis põhineb 2009. aasta märtsis loodud institutsioonidevahelise detsentraliseeritud asutuste töörühma tööl, ning eriti selle osasid, milles käsitletakse valitsemistava, tegevust, programmitööd, vastutust ja ühise lähenemisviisi arusaadavust,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 77 ja VI lisa,

— võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni teist raportit ning keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamust (A7-0299/2012),

([1]) ELT C 366, 15.12.2011, lk 106.
([2]) ELT L 286, 17.10.2012, lk 367.
([3]) EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.
([4]) EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.
([5]) EÜT L 357, 31.12.2002, lk 72.

A. arvestades, et Euroopa Parlament lükkas 10. mail 2012 edasi otsuse Euroopa Toiduohutusameti (edaspidi „amet") 2010. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise ja raamatupidamiskontode sulgemise kohta;

B. arvestades, et amet andis eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile oma 29. juuni 2012. aasta ja 20. augusti 2012. aasta kirjades põhjalikud vastused;

C. arvestades, et eelarve täitmisele heakskiidu andmine on Euroopa Parlamendi jaoks asjakohane vahend, mis eeldab faktidel ja sisulistel argumentidel põhinevat otsust; tuletab sellega seoses meelde kehtivaid eeskirju, st Euroopa Liidu ametnike personalieeskirju ning liidu muude teenistujate teenistustingimusi, Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust, ameti asutamismäärust ning ameti kehtestatud konkreetset poliitikat ja menetlusi;

Eelarve täitmine ja finantsjuhtimine

1. võtab teadmiseks ameti teadaande, et nüüd on võetud asjakohaseid meetmeid finantsjuhtimise parandamiseks ja et kulukohustuste assigneeringud täideti 2011. aastal peaaegu 100 % ulatuses;

2. tunneb heameelt esitatud teabe üle, mille kohaselt vähendati oluliselt juhatuse koosolekute kulusid, mis 2010. aastal olid 6 175 eurot ühe liikme kohta; avaldab eelkõige tunnustust selle eest, et kulutused vähenesid 2010. aastaga võrreldes 66 %, mis toimus tänu sellele, et mindi üle nõudmise korral audiovoo kasutamisele, juhatuse koosolekute ainsa keelena kasutati inglise keelt ja kõik koosolekud peeti ameti ruumides Parmas;

Lepingute haldamine

3. võtab teadmiseks, et amet töötas välja toetusi ja hankeid käsitleva vahendi, millega parandada pakkumismenetluste jälgimist, lepingute haldamist ja maksete prognoositavust; võtab teadmiseks, et 28. juunil 2012 võeti kasutusele hankeid ja toetusi käsitlev uus andmebaas;

Huvide konflikt ja läbipaistvus

4. märgib, et ameti peamine ülesanne on sõltumatute ja läbipaistvate teaduslike nõuannete andmine küsimustes, mis otseselt või kaudselt mõjutavad toidu- ja söödaohutust;

5. juhib tähelepanu sellele, et on vaja võtta asjakohaseid meetmeid ameti usaldusväärsuse säilitamiseks;

6. tunneb heameelt seoses sellega, et 2012. aasta oktoobris korraldatakse kõigile juhatuse liikmetele kohustuslik eetikat ja ausust käsitlev seminar, kuid palub juhatusel tegevusjuhendit tõhusalt rakendada ja võtta vastu sätted, millega vältida nn pöördukse juhtumeid ja nende eest karistada, et hoida tulevikus ära 2010. aastal ühe endise juhatuse esimehe puhul aset leidnud juhtumiga sarnaseid olukordi;

7. on juba varem käsitlenud teatavaid huvide konflikti, majanduslike huvide deklaratsiooni ja läbipaistvusega seotud puudusi; soovib täpsustada, et ameti endine juhatuse esimees jättis 2010. aastal deklareerimata oma liikmesuse rahvusvahelise bioteaduste instituudi (International Life Sciences Institute (ILSI)) nõukogus, kuigi instituuti rahastavad toiduaine-, keemia- ja ravimitööstuse ettevõtted; märgib, et ameti juhatuse liikmed ei ole ametisse määratud tegevdirektori poolt ja seega ei saa tegevdirektor neid ka ametist vabastada;

8. tunneb heameelt ameti kavatsuse üle teha juhatusele ettepanek valida juhatuse esimees avaliku hääletuse teel; on veendunud, et läbipaistev kord suurendab juhatuse vastutustundlikkust;

9. võtab tähelepanelikult teadmiseks kõik alates 2007. aastast kehtestatud uued poliitikameetmed, eeskirjad ja rakendusmeetmed teadusekspertide ja muude töötajate huvide konfliktide vältimiseks; väljendab sellega seoses heameelt ameti juhatuse tegevusjuhendi ja aktiivse tegutsemise üle oma huvide deklaratsioonide läbivaatamisel ning 2012. aasta juulis jõustunud huvide konflikti kontrollimise uute eeskirjade üle, mida kasutati ennetavalt uute teaduskomisjonide kinnitamisel; on kindlalt otsustanud asjaomaste meetmete mõju jälgida; kavatseb ka edaspidi kutsuda tegevdirektorit regulaarselt arvamuste vahetusele, soodustada teabevahetust ka oma liikmete seast määratud kontaktisiku kaudu ja ameti külastamise kaudu iga kahe aasta järel; tuletab meelde, et viimane külastus toimus 2012. aasta mais;

10. võtab teadmiseks, et ameti uus sõltumatu ja teadusliku otsustamisprotsessi poliitika ja selle rakenduseeskirjad jõustusid 2012. aasta juulis ning et ameti uus huvide konflikti määratlus on kooskõlas OECD suunistega; märgib, et ameti andmetel on nii, et kui ekspert ei täida sõltumatu poliitika eeskirju, jäetakse ta praktikas ameti tööst viieks aastaks kõrvale; soovitab põhjalike proportsionaalsete karistuste lisamist sõltumatu poliitika rakendamise eeskirjadesse;

11. võtab teadmiseks, et amet on kavandanud sõltumatuse poliitika hindamise 2013. aasta lõpuks ja on kohustunud kaaluma muu hulgas võimalust avaldada usalduse kuritarvitamise korral kohaldatavate menetluste tulemused, sealhulgas sellise menetluse tulemused, kus kontrollitakse teadusliku läbivaatuse ausust, ning laiendama ja tugevdama huvide konfliktidega tegeleva komitee volitusi, et see sarnaneks näiteks Prantsuse toidu, keskkonna ja töö sanitaarohutuse riikliku ameti (ANSES) eetiliste normide ja huvide konfliktide ärahoidmise komiteele antud volitustega; loodab, et amet teavitab sellest eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni hiljemalt järgmise eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse alguses;

12. innustab ametit tugevdama veelgi sõltumatuse poliitikat ja kaaluma selliste eeskirjade vastuvõtmist, mis sisaldaksid muu hulgas sanktsioone ning asutuses töötavate ekspertide ja teadlaste elulookirjelduste ja majanduslike huvide deklaratsioonide avaldamist;

13. on kindlalt veendunud, et juhul, kui kehtivaid eeskirju ei järgita, tuleb võtta vajalikke meetmeid; on veendunud, et sellisel juhul peab amet koostama puuduste kõrvaldamiseks täpset ajakava sisaldava tegevuskava, Euroopa Parlament peaks teostama selle elluviimise üle järelevalvet ning et probleemidega tuleks tegeleda kehtivate eeskirjade ja normide muutmise kaudu, et võimalikud lüngad kõrvaldada;

14. võtab teadmiseks ameti teadaande, et 4. juulil 2012 võeti vastu kingitusi ja hüvesid käsitlev kord; kiidab nimetatud algatust ja kutsub ametit üles tegema asjaomase korra kättesaadavaks oma veebisaidil;

15. tõdeb, et amet on kavandanud alates 1. oktoobrist 2012 esmakordselt algava majanduslike huvide deklaratsioonide juhuvalimi hindamise, et kontrollida nende vastavust hiljuti vastu võetud sõltumatuse poliitikale ja selle rakenduseeskirjadele; loodab, et amet esitab kõikide deklaratsioonide hindamise tulemused eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile 1. märtsiks 2013, et kajastada neid järgmises eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses;

16. tunneb heameelt ameti kavatsuse üle töötada koostöös komisjoniga välja viisid, kuidas tagada üldsusele täielik juurdepääs avaldamata toorandmetele;

17. täheldab, et 2012. aasta juunis uuendati ameti kaheksa teaduskomisjoni ja teaduskomitee liikmeskonda; tunneb heameelt hiljuti ametisse nimetatud ekspertide majanduslike huvide deklaratsioonide avaldamise üle ameti veebisaidil, kuid täheldab, et mõned elulookirjeldused ei ole veel kättesaadavad; palub ametil need kõik avaldada 1. jaanuariks 2013;

18. võtab teadmiseks, et 2011. aastal nimetati kahe teaduskomisjoni liikmeks 37 eksperti enne uue sõltumatu ja teadusliku otsustamisprotsessi poliitika vastuvõtmist; nõustub seega ameti algatusega vaadata 31. oktoobriks 2012 läbi nende majanduslike huvide deklaratsioonid kooskõlas hiljuti vastu võetud poliitika ja selle rakenduseeskirjadega; palub ametil teavitada eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni läbivaatamise tulemustest hiljemalt siis, kui algab järgmine eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlus;

19. palub ametil lisada iga-aastastesse tegevusaruannetesse eraldi osa, kus kirjeldatakse huvide konflikti vältimiseks ja lahendamiseks võetavaid meetmeid, mis sisaldavad muu hulgas järgmisi andmeid:

— võimalike huvide konflikti juhtumite arv, mida on kontrollitud,

— nn pöördukse juhtumite arv,

— eri liiki juhtumite puhul võetud meetmed,

— usalduse kuritarvitamise korral kohaldatavate menetluste arv ja nende tulemused,

— määratud karistused;

20. innustab ametit riskianalüüsi protsessi avatumaks ja läbipaistvamaks muutma, et võtta suuremal määral arvesse sõltumatut eelretsenseeritud teaduskirjandust, ja esitama üksikasjalikud põhjendused, kui ta erinevad arvamused tagasi lükkab; julgustab ametit suurendama dialoogi ja koostööd väliseekspertide ja riiklike asutustega, eelkõige siis, kui nad on eriarvamusel seoses konkreetse riskihindamisprotsessiga;

21. tunneb üldjoontes heameelt eespool nimetatud ühisavalduse ning ühise lähenemisviisi üle detsentraliseeritud asutuste suhtes, mis käsitleb teatavaid eelarve täitmisele heakskiidu andmise jaoks olulisi aspekte; on veendunud, et tegevuskavas ühise lähenemisviisi järelmeetmete kohta, mille komisjon esitab 2012. aasta lõpuks, võetakse kõnealuseid küsimusi nõuetekohaselt arvesse;

22. viitab eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsusele lisatud muude horisontaalsete tähelepanekute osas oma 10. mai 2012. aasta resolutsioonile [1] ELi ametite tulemuste, finantsjuhtimise ja kontrolli kohta.

[1] ELT L 286, 17.10.2012, lk 388.